

Maanedsoversigt over Plantesygdomme.

278. — August 1945.

Der er for August Maaned indkommet Beretninger fra 91 Medarbejdere; endvidere er der besvaret 620 Forespørgsler.

Lufttemperaturen har hele Maaneden ligget over Normalen — i Maanedens første Halvdel gennemgaaende 2—3° C over, i den sidste Halvdel omkring 1° C over. Temperaturen har saaledes været gunstig til Fremme af Kartoffelskimmel, Æbleskurv o. a. Svampe.

Nedbøren har i August været meget stor, idet der gennemsnitlig for Landet som Helhed faldt 104 mm Regn mod en Normalnedbør paa 81 mm. Men Regnen har været meget ulige fordelt, i Vendsyssel naaedes ikke engang normal Nedbør, medens det østlige Jylland fik dobbelt saa meget Nedbør som normalt for Maaneden. For de enkelte Landsdele fremgaar Fordelingen af følgende (Normalnedbøren i Parentes): Vendsyssel 60 (83), Vestjylland 106 (88), Midtjylland 150 (89), Østjylland 160 (82), Sydjylland 91 (89), Sønderjylland 89 (92), Fyn m. m. 80 (74), Midt- og Vestsjælland 113 (71), Nordøstsjælland 122 (79), Sydøstsjælland og Møn 89 (71), Lolland-Falster 76 (69) og Bornholm 87 (69).

SYGDOMME PAA LANDBRUGSPLANTER.

Haglskade. »Et Skybrud, ledsaget af store Hagl, gjorde d. 18. August stor Skade paa Afgrøderne omkring Gedved ca. 8 km Nord for Horsens. Roebbladene blev gennemhullet og flere Steder næsten helt slaaet af; Frøet blev slaaet af Sennep og delvis af Hørren, der laa paa Jorden, og Tab af Korn i Hobe blev flere Steder bedømt til omkring 10 Tdr. pr. Td. Land« (Aksel Nielsen, Horsens).

KORN.

Fodsyge. Havre gav flere Steder Lejesæd, der mindede om Knækefodsyge, og i et Tilfælde fandtes Tegn paa Goldfodsyge. Materiale modtoges fra: O. Kirk Jacobsen, V. Hjermitzlev; H. Baltzer Nielsen, Sindal;

Henry Frederiksen, Hadsten, og Vald. Johnsen, Skærbæk, med Tegn til baade Knækkefodsyge og Goldfodsyge, men en Bestemmelse af Svampen viste sig desværre uigennemførlig. Angrebene var stærke og usædvanlige for Havre, som er den Kornsort, der som Regel lider mindst under Fodsyge, men den kan angribes; fra Wales kendes Eksempler paa stærke Angreb af Goldfodsyge i Aar med stor Nedbør. Hos os har slige Angreb hidtil ikke været kendt, men i ovennævnte Tilfælde skrives da ogsaa, at Sædskifterne er yderst uheldige med Dyrkning af baade Blandsæd, Byg og Havre eller med tre Gange Havre i Nimarkers Sædskifte, hvor der dyrkes Korn i 6 af 9 Aar. Her kan ventes at være meget Smitstof i Jorden, og det er vel ikke usandsynligt, at Sommerens forholdsvis store Nedbør har fremmet Smittebetingelserne.

Aksfusariose blev iagttaget hos Vintersæd navnlig Rug i Hobe, hvor den stundom var ret almindelig (K. M. Nielsen, Roskilde; Nørgaard Pedersen, Rønde, og N. A. Drewsen, Løgumkloster), men trods det varme og fugtige Vejr i August, synes Sygdommen ikke at faa stor Betydning; en meget stor Del af Rugen blev antagelig bjerget, inden de store Regnbyger satte ind. Hos Vaarsæd blev der ogsaa konstateret svage Angreb af Aksfusariose, som dog næppe faar stor Betydning, hvis ikke Vaarsæd, især Havre, bliver bjerget mindre godt.

Sortrust (*Puccinia graminis*). Svage Angreb konstateredes hos Hvede af: Erland Vestergaard, Abed; K. Iversen, Klippinge, og S. Thorup, Virumgaard, Lyngby.

Bygrust (*Puccinia anomala*) fandtes paa to indsendte Bygprøver.

Rugens Stængelbrand (*Urocystis occulta*) var almindelig i Heringegnen, men Angrebene var svage (E. Kristensen).

Meldrøjer (*Claviceps purpurea*) konstateredes hos to Prøver indsendte Rug- og Bygplanter.

»Knækkesyge« med Lejesæd hos Havre, saaledes som denne er beskrevet og afbildet i Maanedsoversigt 257, August 1942, fandtes ret almindelig af Erland Vestergaard, Abed, samt i Lyngby af S. Thorup, Virumgaard. Det er ikke lykkedes at finde Aarsagen til denne Foreteelse.

BÆLGPLANTER.

Meldug (*Erysiphe communis*). Mange Pletter i Udlægsmarker med Rødkløver, hvor Planterne var stærkt angrebet (Aage Buchreitz, Ribe).

Skivesvamp (*Pseudopeziza trifolii*) konstateredes paa Rødkløver indsendt fra Randerseggen.

Svampen *Stemphylium botryosum* fandtes paa indsendt Lucerne fra Jyderup.

Kransskimmel (*Verticillium albo-atrum*). Særdeles stærke Angreb blev iagttaget i flere Lucernemarker i Hejlseggen (O. Ruby, Kolding), og om en af disse skrives: »ca. 1. August var enkelte Planter angrebet, og den 18. August var der ikke væsentlig stærkere Angreb, men allerede d. 24. August var Angrebet meget stærkt, og i Dag d. 30. August er der ikke mange sunde Planter tilbage i den Del af Afgrøden, der staar

endnu«. Angrebet synes lige ondartet i to- og treaarige Marker, og der findes ogsaa Angreb i Udlægsmarken paa samme Ejendom. Paa en anden Ejendom fandtes svage Angreb i Lucerne af udenlandsk Frø fra 1943, medens Angreb ikke fandtes i eetaarig Mark og Udlægsmark, hvortil var brugt danskavlet Frø. Fra Skælskørregnen skrives, at mange Lucerne-marker efterhaanden er stærkt angrebet af denne ganske ødelæggende Sygdom (H. Wraae-Jensen).

BEDEROER.

Rodbrand. Det ny Udlæg af Sukkerroefrø er ret stærkt angrebet (B. Munch, Haslev). Kronisk Rodbrand konstateredes paa indsendte Bederoer.

Tørforraadnelse (Bormangel). Af 56 Beretninger skrives i Halvdelen om svage Angreb, medens der i de øvrige skrives, at Angreb ikke blev iagttaget. Som Helhed synes Sygdommen at være godartet, omend der blev konstateret enkelte meget stærke Angreb.

Phoma betae fandtes med stærke Angreb paa Stængler af Bederoer til Frø (H. Land Jensen, Skanderborg; P. Grøntved, Næstved) sidst i August, hvor Frøstænglerne dog var aldeles visne.

Virus-Gulsot. I 7 Beretninger skrives om stærke, i 30 om svage, og i 19 Beretninger skrives, at Angreb ikke blev iagttaget. Angrebene synes at have været i stærk Tiltagende fra omkring Maanedens Midte (A. Juel-Nielsen, Rønne). Siden da har Angrebet bredt sig stærkt og findes nu næsten jævnt fordelt over hele Marken (Jacob Wested, Tystofte). Sygdommen synes at være mest udbredt paa Øerne, og herfra hidrører ogsaa Beretningerne om stærke Angreb. »Stærkt udbredt i de fleste Marker« (H. Wraae-Jensen, Skælskør) og »flere Steder har Angrebene virket ødelæggende saavel for Bedefrøavl som i førsteaaers Roer« (K. Iversen, Klippinge). Om Angrebene Udseende skrives iøvrigt: »Angrebene endnu godartede, men større eller mindre Pletter findes i alle Sukkerroemarker« (O. J. Olesen, Rødby), »Er almindelig udbredt, dog er det mest svage Angreb endnu« (M. Greve, Roskilde), »Forholdsvis svage Angreb pletvis i mange Marker har i de sidste 14 Dage udviklet sig til at være iøjnefaldende næsten overalt, dog ingenlunde saa omfattende som ofte set« (P. Riis Vestergaard, Samsø) og »Paa to Gaarde var kun Roe-skiftet i Nærheden af Roefrøet angrebet stærkt, og paa den ene var Angrebet tydelig begyndt og stærkest i den Side af Marken, der vendte mod Frøstykket. Men som Regel er Sygdommen jævnt spredt over Markerne« (J. Vang, Ejby). Endvidere skrives: »Det kan være vanskeligt at afgøre, hvad der skyldes Næringsmangel, og hvad der skyldes Virus, men det er vel nok det sidste, der er det mest almindelige« (K. M. Nielsen, Roskilde), og »Sygdommen er efterfulgt af Svampeangreb, saaledes at Bladene nu er sortbrune og visne« (S. Thorup, Lyngby). Hertil kommer, at i mange Marker, hvor der er stærkt Angreb af Bedefluens Larver, kan ogsaa dette Angreb vanskeliggøre Vurderingen af Virus-Gulsot. Fra Jylland skrives blot om enkelte stærke og nogle svage Angreb, hvilket

svarer godt til det Helhedsindtryk, man faar af Forskellen paa Markernes Udseende fra Østjylland og til Fyn.

Gule Blade (Ernæringsforhold) synes ikke at have været stærkt udbredte, men der skrives dog om flere formodede Aarsager hertil saasom: kold Jord som fattes Dræning, hvor Sommerens store Nedbør især har været mærkbar, Lyspletsyge og Bedefluelarver, men det fremhæves ofte, at denne Slags gule Blade ikke er saa almindelige, som de tidligere har været.

Bedeskimmel (*Peronospora Schachtii*). Stærke Angreb meldes blot fra enkelte Egne: »Angrebene var ret stærke og ondartede i de fleste Marker« (H. Wraae-Jensen, Skælskør), »Bedeskimmel forekommer meget udbredt og med stærke Angreb, saaledes at der forvoldes ret betydelig Skade« (K. M. Nielsen, Roskilde). Men som Helhed blev Angrebene ret godartede, omend de i mange Tilfælde blev Aarsag til ret store Spring i Rækkerne (P. Grøntved, Næstved), og der ses stadigt enkelte Planter med frisk Skimmelbelægning (S. Thorup, Lyngby). »Angreb findes, men uden videre Betydning« (H. Agergaard, Askov).

Lynskade konstateredes paa indsendte Runkelroer.

KAALROER, KAAL O. A. KORSBLOMSTREDE.

Mosaiksyge omtales kun fra et Par Egne og med yderst svage Angreb.

Halsraad. foraarsaget af Bakterier var i mange Egne yderst almindelig hos Kaalroer, og Angrebene var ofte meget stærke (Viggo Nielsen, Højer; A. Ammitzbøll, Skjern; Niels Mølgaard, Lemvig). »Angrebet er udbredt overalt — vistnok i enhver Kaalroemark. Jeg anslaar, at 10—20 % af Planterne eller flere er angrebne. Toppen gaar til Grunde, og Roerne standser i Væksten, indtil der kommer ny Top, — eller de raadner op« (A. Pedersen, Varde). »Der forekommer stadigt ny Tilfælde af denne Art. Opfodring tilraades« (M. Greve, Roskilde). »Angrebet synes at være aftaget noget i Styrke i den senere Tid; en Overgang saa det meget faretruende ud« (Aksel Nielsen, Horsens). »Det er vanskeligt at sige, hvor megen Andel Mosaiksygen har i Kaalroetoppenes miserable Tilstand. Det vigtigste er ganske afgjort Bakteriosen, som er kommet efter Kruse-sygen« (P. Grøntved, Næstved).

Kaalbrok (*Plasmiodiophora brassicae*) synes stadigt at være godartet, i enkelte Egne endog meget godartet: »Kaalbrok er omtrent forsvundet fra Aalborg Amt« (J. Chr. Andersen-Lyngvad, Aalborg). Stærke Angreb blev dog iagttaget: »Kaalbrok er i Aar mere udbredt, end det her paa Egnen har været Tilfældet i adskillige Aar; enkelte Marker er totalt ødelagte« (C. Nørgaard Pedersen, Rønede); »kun stærke Angreb i en Mark, hvor der for et Par Aar siden var Gul Sennep« (J. P. Hansen, Bramminge).

Hvidplet (*Cercospora brassicae*) fandtes paa Blade af indsendte Kaalroer.

KARTOFLER.

Kaliumbrist var meget stærk hos indsendte Kartofler fra Skive-egnen.

Indvendige Rustpletter fandtes hos Kartoffelknolde modtaget fra Sønderjylland.

Kartoffelskimmel (*Phytophthora infestans*) naaede i Løbet af August at anrette store Ødelæggelser næsten overalt i Landet. Angrebet paa Toppen var med enkelte Undtagelser stærkt hos alle Sorter, og der skønnedes at være stor Fare for Angreb paa Knoldene (Tørforraadnelse). Aaret kan derfor allerede nu kendetegnes som et udpræget Skimmelaar. Af 60 Beretninger skrives i 47 om stærke og i 13 om svage Angreb, men i alle Beretningerne nævnes Angrebene som almindelige.

Skimmelen bredte sig uhyre hastigt, og i Maanedens første Del var Angrebet voldsomt hos tidlige og middeltidlige Sorter, der hurtigt visnede fuldstændigt. Men da baade Varme og Fugtighed var yderst gunstige for Skimmelen i næsten hele Maaneden, blev ogsaa middelsildige og sildige Sorter stærkt angrebet. »Alpha, Birgitta og Ackersegen er mere eller mindre angrebne» (A. Pedersen, Varde). »Alpha er overalt stærkt angrebet» (Aage Buchreitz, Ribe; O. Ruby, Kolding; Magnus Poulsen, Nr. Nebel). »Brønderslev er stærkt angrebet» (Sigvard Pedersen, Viborg; Th. Kristensen, Skals). »Angreb findes, men er svagere hos Sorter som: Robusta og Tylstrup Odin» (Mogens Hansen, Toftlund; H. Agergaard, Askov). Fra Vendsyssel, hvor Skimmelangrebet sædvanligvis falder senere end i de øvrige Landsdele, skrives: »I næsten alle Marker, ogsaa med sildige Sorter som Deodara og tildels Tylstrup Odin har Skimmelen bredt sig stærkt i den sidste Tid. I de usprøjtede Afdelinger paa Forsøgsstationen har Sorter som Alpha, Tylstrup Odin og Dianella (i stærk Grad) vist Angreb og endda Erika og Robusta er lidt angrebne, medens Angrebet er svagt paa Tylstrup Odin og Alpha i de sprøjtede Afdelinger, og her er Erika og Robusta uden Angreb» (Sv. Svendsen, Tylstrup). Fra Bornholm skrives: »Angrebene har gennemgaaende ikke været kraftigere end almindeligt og begyndte ved den sædvanlige Tid. De sprøjtede Marker har tydeligt holdt sig grønne længere» (A. Juel-Nielsen, Rønne).

Hvor Sprøjtning eller Pudring blev udført rigtigt og rettidigt, synes Virkningen at have været fortræffelig: »Hvor Sprøjtning blev foretaget for sent, er Virkningen oftest meget lille. Udslaget for rettidig Sprøjtning er meget stort. Selv den ret modtagelige Sort Richters Imperator, som dyrkes meget paa denne Egn, staar, hvor den er sprøjtet rettidigt, med helt grønne Toppe endnu» (P. Trosborg, Brande). Fra Slagelseegnen skrives: »Udmærket Virkning af en Gang Sprøjtning i Midten af Juli med 2 % Bordeauxvædske. King Edward og Up to date staar næsten helt fine og grønne endnu, medens alle usprøjtede Kartofler er helt visne; selv usprøjtede Deodara er stærkt medtagne» (Agnes Værløse). Men desværre er Sprøjtning og Pudring langt fra almindelig, og i mange Tilfælde er den blevet udført for sent: »Kun faa Steder blev der sprøjtet, og i mange Tilfælde blev Arbejdet for sent udført» (Nørsgaard Pedersen,

Rønde); »Mangelfuld eller ingen Sprøjtning« (Kr. Hougaard, Hurup) og »Det er min Opfattelse, at mange faar sprøjtet for sent« (Rud. Jensen, Støvring).

I saa godt som alle Beretninger skrives om den store Fare for Knoldsmitte, der maa ventes at være til Stede, maaske især hos middelsildige og sildige Sorter, der endnu giver Muligheder for friske Skimmelangreb og dermed Smitte til Knoldene, hvis der i denne Tid kommer Regn. Hos tidlige og middeltidlige Sorter er ved Optagningen allerede iagttaget stærke Angreb, hvor indtil 50 % af Knoldene kan være angrebet. Det er sandsynligt, at Kartofflerne af Hensyn til Knoldangrebet med Fordel kan sorteres baade en og to Gange før Opbevaring.

Kartoffelskurv (*Actinomyces scabies*) blev konstateret hos 3 indsendte Prøver.

Pulverskurv (*Spongospora subterranea*). Stærkt Angreb blev iagttaget i Vendsyssel i en Mark paa 1 ha med Deodara, hvor Knoldene var stærkt angrebet næsten overalt i Marken (Sv. Svendsen, Tylstrup).

Kransskimmel (*Verticillium albo-atrum*) fandtes med ondartede Angreb i mange Kartoffelmarker (H. Wraae-Jensen, Skælskør).

Vaadforraadnelse (Bakteriose). »Ved Optagning af tidlige og middeltidlige Kartoffelsorter viser det sig næsten overalt, at Knoldene foruden af Skimmel er ret stærkt angrebet af Vaadforraadnelse. Mange Steder maa frasorteres 20—25 % Knolde« (Sigvard Pedersen, Viborg).

INDUSTRIPLANTER.

HØR.

Hørrust (*Melampsora lini*). Ved Vildmosen blev en Hørmark paa Grund af Ødelæggelse af Korn saaet d. 1. Juni, og »Hørren udviklede sig særdeles godt og stod som een af de bedste Marker her paa Egnen, da den sidst i Juli blev angrebet af Rust og saa kraftigt, at der stod en tæt Taage bag, naar man gik i Marken« (Ole Kirk Jacobsen, V. Hjermitlev). I en Hørmark i to Halvdele med henholdsvis Græs og Hør som Forfrugt, var der Hørrust efter Grønjorden, men ikke efter Hørren (Aage Buchreitz, Ribe).

Visnesyge (*Colletotrichum lini*) var almindelig baade hos Spind- og Oliehør, men der var Forskel paa Sorterne, idet enkelte Sorter bare angribes svagt. De stærkt angrebne, næsten helt ødelagte Sorter gav Taver af daarlig Kvalitet, og Arbejdet med Ruskning og Vejring var større end ved svagt angrebne Sorter (S. Thorup, Virumgaard, Lyngby).

HANS R. HANSEN.

SYGDOMME PAA HAVEBRUGSPLANTER.

Besvarelse af 24 af de udsendte Skemaer angaaende Sygdomme paa Havebrugsplanter har givet nedenstaaende Resultat:

Sygdomme paa Havebrugsplanter	Intet Angreb	Angreb ikke almindelige		Angreb almindelige	
		svage	stærke	svage	stærke
Æbleskurv.....	1	2	4	5	16
Pæreskurv.....	1	1	3	6	13
Kirsebærskurv.....	6	1	2	1	3
Gul Monilia paa Æble.....	3	2	3	10	8
Gul Monilia paa Pære.....	5	4	2	4	4
Gul Monilia paa Blomme.....	4	1	3	7	8
Skivesvamp paa Stikkelsbær.....	1	0	1	4	17
Løgskimmel.....	0	1	1	8	10
Pludselig Nedvisnen, Frilandsagurk	7	3	1	0	0

FRUGTTRÆER OG FRUGTBUSKE.

Æbleskurv (*Venturia inaequalis*), som hele Sommeren har været alvorlig, er det naturligvis stadigt. Det fugtige Vejr i August har begunstiget Svampens Udvikling, saa der er mange Indberetninger om alvorlige Angreb, f. Eks. skrives fra Skærbæk: »Mange Steder har Skurven slaæet Bladene af Træerne, og Frugterne er revnede paa Kryds og Tværs« (Arne Diemer). »Muligvis det værste Angreb i flere Aar i Odense Amt« (J. Kortegaard). »Stærke og udbredte Angreb ogsaa paa de Sorter, som ellers betegnes som ret modstandsdygtige« (Jytte Aggerbeck). »Skurven har bredt sig stærkt paa modtagelige Sorter« (J. C. Myrhøj, Skive). »Synes i Aar værst under daarlige Læforhold. Den kolde, ofte piskende og fugtige Blæst, har vel været med til at svække Bladenes Modstandsevne« (Lars Hansen). »Skurven er meget ondartet. Bekæmpelsen i Privathaver har været praktisk talt haabløs paa Grund af Mangel paa Arbejdskraft og ordentlige Sprøjter, de gamle er slidte, og Reservedele kan vanskeligt skaffes« (Agnes Værløse). »Selv paa Træer, der er sprøjtet mange Gange, findes megen Skurv i Aalborg og Hjørring Amt« (H. Rønde Kristensen). Lidt bedre er det gaaet i Roskilde Amt, hvorfra skrives, at hvor der er foretaget 3—4 Sommersprøjtninger, skal man heldigvis lede efter Skurven, men den er iøvrigt overordentlig stærkt udbredt, især hvor der slet ikke er sprøjtet (G. Mayntzhusen).

Fra Jylland skrives, at der overalt er alvorlige Angreb, da Folk undlader at sprøjte, »fordi der ikke er Frugt paa Træerne i Aar« (B. Friis Nielsen). Fra Blangstedgaard skrives: »Der kommer i denne Tid Skurvangreb paa nye Blade i Skudspidserne. Det var ønskeligt at sprøjte, men Færdslen med Motorsprøjte mellem Træerne vanskeliggøres af Frugten, vi maa derfor tage Angrebet og haabe paa, at Frugten undgaar det« (N. Dullum). Fra Nørrejylland skrives, at Laxtons Superb staar som en flot Nr. 1 med Hensyn til angrebne Frugter, derimod synes Boiken ikke saa modtagelig i Aar (Arne Pallesen). I Maribo Amt er An-

grebene stedvis meget stærke. Coulon, der ellers plejer at være næsten immun, er flere Steder stærkt angrebet, medens Graasten meget ofte er helt fri for Angreb (Georg Jensen). Graastens Modstandsdygtighed synes ingenlunde at være almindelig, tværtimod er den paa mange andre Lokalteter meget stærkt angrebet. Enkelte noget lysere Efterretninger foreligger dog ogsaa; der skrives saaledes fra Holbæk Amt: »Selv om baade svage og stærke Angreb er almindelige, er mit Indtryk dog, at Æbleskurven er mindre fremtrædende i Aar end i Fjor« (Henrik Nielsen). Fra Fuglebjerg: »Nu er der i den sidste Tid alligevel kommet lidt Skurv, vi har kun udført 2 Sprøjtninger, før og lige efter Blomstringen« (N. Flensted-Andersen). Fra Præstø Amt: »Angrebene svage i Forhold til sidste Aar, men der er megen Forskel paa de forskellige Sorter«, og endelig til Slut det helt glædelige: »Selvfølgelig er vi ikke kemisk fri for Skurv, men 1 % er vel ikke noget Angreb« (Aton Th. Andersen, Vejrhø).

Pæreskurv (*Venturia pirina*) er ligesom Æbleskurven meget almindelig, fra enkelte Lokalteter angives den dog som noget mindre alvorlig. Fra flere Steder fremhæves det, at de angrebne Pærefrugter er stærkt revnede.

Kirsebærskurv (*Venturia cerasi*) er ikke saa iøjnefaldende, naar den ikke er saa alvorlig, at Frugterne skrumper ind, saa den overses ofte. Man faar derfor ikke noget sikkert Billede af dens Optræden paa Grundlag af almindelige Iagttagelser. Der har været adskillige Forespørgsler om denne Sygdom, især paa Surkirsebær, den er ikke saa kendt, og der foreligger ogsaa flere Indberetninger om den. Der skrives saaledes fra Odense Amt, at Angreb er almindelige paa Skyggemorel, hvor Kvaliteten væsentligt forringes (Johs. Kortegaard) og fra Jylland skrives: »Hvor jeg har set Kirsebærkulturer, har jeg ogsaa fundet Skurven i Aar« (Lars Hansen), og fra Slagelse-Skælskør: »Skyggemorel, Ostheimer og flere Sorter Spisebær har været angrebet« (A. Sauer).

Gul Monilia (*Monilia fructigena*) er meget udbredt og ofte meget alvorlig paa Æble, hvor den har særdeles gode Muligheder i de mange Skurvsaar, foruden i de Huller, Æblevikleren har lavet, og de Revner, der nogle Steder er paa Grund af Sprøjteskade. Sygdommen synes noget mindre alvorlig paa Pære, og selv om den er meget udbredt paa Blomme, er der, som Skemaet viser, dog ogsaa Lokalteter, hvor den ikke er iagttaget. Fra Skive skrives, at Angrebene er slemme og forløber næsten eksplosivt paa alle Frugtarterne. Fra Svendborg Amt fremhæves det, at Sorterne angribes i den Rækkefølge, de bliver modne, dette er i Overensstemmelse med den Iagttagelse, der saa ofte tidligere er gjort, at Frugterne skal have en vis Modenhed for at være modtagelige (Hans Larsen).

Korksyge, der foraarsager, at Blommerne faar større eller mindre Partier, hvor Huden er forkorket, har at dømme efter de mange Forespørgsler, vi har faaet om dette Fænomen, været ret udbredt. Det er desværre vanskeligt at sige, hvad der er Skyld i Skaden. Det antages,

at denne kan have flere forskellige Aarsager, saasom Sugning af Skadedyr: Bladlus, Thrips, Tæger, Spindemider eller mekanisk Skade, f. Eks. Gnidning af Grene mod Frugterne eller Vejrskade eller Sprøjteskade.

Hindbær-Stængelsyge (*Didymella applanata*) ses nu de fleste Steder paa de nye Skud, men kun lidt paa Lloyd George, mere paa Superlativ og Preussen, skrives der fra Svendborg Amt (Hans Larsen).

Skivesvamp (*Gloeosporium ribis*) er overordentlig udbredt i hele Landet. Det er meget almindeligt, at der nu kun er faa Blade igen i Spidsen af Skuddene. Fra flere Steder fremhæves det, at det er ikke alene Stikkelsbærrerne, der er bladløse, men ogsaa ofte Solbær og til Tider Ribs.

SYGDOMME PAA KØKKENURTER.

Løgskimmel (*Peronospora destructor*) har været alvorlig og mange Steder været Skyld i, at Løgene er visnede for tidligt ned og blevet for smaa.

Pludselig Nedvisnen af Agurker har ikke været udbredt i Aar, kun fra Slagelse-Skælskøregnen meldes, at Skaden er set mange Steder i den sidste Tid (A. Sauer).

ANNA WEBER.

SKADEDYR PAA LAND- OG HAVEBRUGSPLANTER.

BÆLGPLANTER.

Bladrandbiller (*Sitona lineata*). Fra Stevns skrives om stærke Angreb paa Hvidkløver og Rødkløver. Angrebet standsedes ved Pudring med Cryocid, 15—20 kg pr. Td. Land (K. Iversen).

BEDER.

Ørentviste se Diverse.

Bedelus (*Aphis fabae*). Selv om Lusene forekom almindeligt mange Steder i August, var Skadevirkningen ringe, og det kan siges, at Vejrforholdene i Almindelighed har taget Brodden af Angrebet i Aar.

Oldenborrelarver se Diverse.

KORSBLOMSTREDE.

Kaallus (*Brevicoryne brassicae*). 3 Beretninger melder, at Angreb ikke er set, medens der i 19 tales om svage og i 16 om stærke Angreb. Fra Samsø skrives: »Usædvanlig stærke Angreb sidst i Juli ebbede i nogen Grad ud i Løbet af August, men forinden blev praktisk talt alle Udlægsmarker med Rødkaal og Hvidkaal til Frø saa hærgede, at Fler-tallet har maattet pløjes om. Ogsaa Kaalroemarkerne lider endnu efter Angrebet« (P. Riis Vestergaard). Fra Odense Amt: »Lus og Krusesyge er i Aar ubetinget de to væsentligste Aarsager til, at Kaalhøsten bliver lille og af ringe Kvalitet« (J. Kortegaard). Fra Himmerland: »Jeg har sjældent set værre Angreb« (Th. Kristensen). Fra Skive: »Jeg har aldrig set saa svære Angreb. Nyplantede Kaal bliver helt ødelagt« (J. C. Myr-

høj). Ogsaa fra Tylstrup og talrige andre Lokaliteter meldes om meget alvorlige Angreb. Regnens hemmende Virkning fremhæves dog i en Del Tilfælde.

Oldenborrelarver se Diverse.

Jordlopper (*Phyllotreta spp.*). Paa Stevns er der stadig stærke Angreb paa nyudlagte Kaalroer og Turnips (K. Iversen).

Kaalbladhveps (*Athalia spinarum*). Paa Sjællands Odde (N. M. Nielsen) og ved Faarevejle (F. K. Damgaard) er fundet stærke Angreb paa Turnips. Et kraftigt Angreb er endvidere rapporteret fra Refsnæs (Stanley Jørgensen). Paa Vejro aad Larverne $\frac{1}{2}$ Td. Land Frø-Rødkaal (Aton Th. Andersen). Fra S.V.-Himmerland skrives, at Larverne findes mange Steder, men at Skaden er ringe (Th. Kristensen). En lignende Meddelelse foreligger fra Løgumkloster (N. A. Drewsen).

Kaaluglens Larve (*Mamestra brassicae*). Ved Brande gjorde Larverne ofte betydelig Skade paa Kaalroer, hvor de forekom i Selskab med Kaalorme, ligesom de angreb tilstødende Marker med Bederoer (P. Trosborg).

Kaalorme (*Pieris brassicae*). Kun i 4 af de 48 Indberetninger skrives, at Angreb ikke er set, 26 melder om svage og 18 om stærke Angreb baade i Mark og Have. Fra Morsø skrives saaledes: »Paa Arealer med gode Læforhold har Kaalormene været mere ondartede end i de senere Aar« (Engelhardt Jensen). Regnen har dog hemmet Larvernes Virksomhed og begunstiget Angreb af Skimmelsvampe. Den gode Virkning af »Penta«-Midler fremhæves ofte.

Krusesygegalmyggen (*Contarinia nasturtii*). Der foreligger en Del Indberetninger om stærke Angreb i Kaal. Fra Præstø skrives saaledes: »Angrebene har ligesom sidste Aar været almindelige og ret udbredte i Privathaverne, hvor de gør stor Skade paa Kaalen, der fuldstændig ødelægges« (H. J. Rasmussen). Fra Odense: »Angrebene i Kaal og Kaalroer er i Aar usædvanlig ondartede, men det ser ud til, at Tidspunktet for Kaalens Plantning har spillet en Rolle. Meget tidligt og meget sent saaede Planter er svagest angrebet« (J. Kortegaard). Fra Østjylland: »Angrebene har mange Steder været katastrofale, især i Blomkaal« (Lars Hansen).

Angrebene i Kaalroer karakteriseres i 34 Beretninger som stærke, i 6 som svage. Fra Sydsjælland skrives: »Angrebet har været temmelig udbredt fra Forsommeren og er blevet efterfulgt af usædvanlig voldsomt Bakterioseangreb fra Midten af Juli. Skaden er uhyre stor i sydsjællandske Kaalroemarker« (P. Grøntved). Fra Askov: »I Begyndelsen af Maaneden kulminerede Angrebet, der var stærkt udbredt (100 %). Hjerteforraadnelsen standsede noget, og der er kun faa pCt. af Roerne, der er helt ødelagt. Det syge Væv er paa de fleste Roer tørret ind, og Nydannelse af Blade er i fuld Gang« (H. Agergaard). Fra Morsø: »Angreb i alle Marker, særlig paa de mindre Arealer. Ofte 90—95 % angrebne Planter. Halsforraadnelsen meget mere udbredt og langt voldsommere end i 1944« (Engelhardt Jensen).

Kaalfluelarver (*Chortophila brassicae* og *floralis*). Der foreligger intet væsentlig nyt om dette Skadedyr. Fra Jylland skrives, at der sjældent er klaget saa meget over Angreb i Kaal som i Aar (Lars Hansen). Fra Slagelse indsendtes Blomkaalsplanter, hvor Larverne fandtes i selve Hovedet. Om Angreb i Kaalroer skrives fra Herning: »De Planter, som har overstaaet Angrebet, er smaa og svage. Rykker man en saadan Plante op, vil man se, at den har dannet mange Birødder (Hungerrødder)« (E. Kristensen). Fra Bølling Nr. Herred: »Efter de svære Angreb efter Udyndingen ses der nu mange Steder paa de lette Jorder mange Larver i Rodspidserne. Krager og Alliker vælter Roerne for at faa fat i Larverne« (A. Ammitzbøll). Fra Grindsted: »Kaalfluen følger trofast Kaalroerne hele Sommeren igennem« (J. Jakobsen).

SKÆRMPLANTER.

Gulerodsbladloppen (*Trioza apicalis*). Som sædvanlig er der stærke Angreb i Jylland, men ogsaa paa Sjælland og Fyn begynder Bladloppen igen at gøre sig bemærket. Angreb forekommer saaledes paa Virungaard, hvor der i et Forsøg med Gulerodsfluen ogsaa konstateredes god Virkning mod Bladloppen ved Sprøjtning med Frugttrækarbolineum (0.5 %) (S. Thorup). Fra Sorø skrives om meget stærke Angreb paa de røde Gulerødder, men ingen Angreb paa hvide Fodergulerødder, som stod op mod de røde (N. Flensted-Andersen). Paa Skælskøregnen er svage Angreb almindelige (H. Wraae-Jensen).

Angreb er endvidere almindelige i Haverne omkring Svendborg (H. Larsen). Fra S.V.-Himmerland skrives: »Saa slem som aldrig nogensinde før. Mange Landmænd er trætte af at avle Gulerødder, og flere bliver det i Aar« (Th. Kristensen). I en Del af de øvrige Beretninger skrives, at Angrebene vel er slemme, men dog mindre alvorlige end i 1944.

INDUSTRIPLANTER.

TOBAK.

Knoporme se Diverse.

FRUGTTREER OG FRUGTBUSKE.

Bladlus (*Aphididae*). Det gælder stadig, at Bladlus i Almindelighed har optraadt meget godartet paa Frugttræerne i Aar. Fra Skærbæk skrives dog om et ret stærkt Angreb paa helt unge Træer (A. Diemer), og fra Skive meldes, at de faa Angreb, der er set paa Æble, har været meget slemme, dog ses de egentlig kun paa Ompodninger. Blommelus findes saa at sige ikke (J. C. Myrhøj).

Rønnebærmøl (*Argyresthia conjugella*). Angreb er bemærket i nogle Tilfælde. Fra Nørrejylland skrives: »Naar man ser de senere Aars Angreb af Rønnebærmøl, fristes man til at ønske alle Rønnebær hen, hvor »Peberet gror«. Men det er min Opfattelse, at det kun er den Alm. Røn, der bør hades. Seljerøn kan vi ikke undvære her i Jylland, dertil er det for godt et Lætræ« (A. Pallesen).

Æblevikleren (*Carpocapsa pomonella*). De fleste Indberetninger lyder paa almindelige, men svagere Angreb, dog klages der i en Del Tilfælde over alvorlig Skade.

Blommevikleren (*Laspeyresia funebrana*). Der foreligger kun enkelte Indberetninger om Angreb af Betydning.

Frugttærspindemiden (*Paratetranychus pilosus*). Angrebene har været usædvanlig godartede i Aar, og Skaden er de fleste Steder minimal. Fra Holbæk skrives dog: »I den sidste Tid er Spindemiderne i Fremgang« (H. Nielsen). Fra Maribo Amt: »Stærke Angreb ses adskillige Steder. Har stedvis bevirket, at Træerne blev næsten afløvet« (G. Jensen). Fra Skive skrives, at »Rødt Spind« ikke er set der paa Egnen i Aar (J. C. Myrhøj).

KØKKENURTER.

Knoporme se Diverse.

Galmyglarver (*Pezomyia speyeri*). I et Champignonhus ved København optraadte disse Larver i meget stort Antal. Forplantningen finder allerede Sted paa Larvestadiet (Pædogese), hvorfor Opformeringen sker enormt hurtigt.

PRYDPLANTER.

Oldenborrelarver se Diverse.

Buxbomgalmyggen (*Monarthropalpus buxi*). Paa en Kirkegaard ved København fandtes stærkt Angreb af dette Skadedyr.

DIVERSE SKADEDYR.

Ørentviste (*Forficula auricularia*). Fra Roskildeegnen skrives, at disse Insekter optræder ualmindelig talrigt i Aar. Ved Tærskningen f. Eks. af Hvede findes talrige levende og døde Ørentviste i Sækkene (M. Greve). Fra Kalundborgegnen skrives om Angreb paa Runkelroer. Der kan findes 8—10 Ørentviste i Hjertet af Planterne (Stanley Jørgensen).

Oldenborrelarver (*Melolontha vulgaris*). Kun fra Roskildeegnen og Grindsted rapporteres nogle faa Angreb.

Knoporme (*Agrotis segetum*). De fleste Meddelelser lyder paa svage eller ingen Angreb. Fra Sydsjælland skrives dog om et enkelt stærkt Angreb i Sukkerroeudlæg (P. Grøntved). Paa Stevns gik det ud over Tobak (K. Iversen), og ved Slagelse gjorde Larverne megen Skade paa sent plantet Kaal, Stedmoder o. lign. (A. Sauer). Ved Sorø var der for første Gang i mange Aar Angreb paa Chrysanthemum (N. Flensted-Andersen).

Stankelben (*Tipula paludosa*). Fra Aulum skrives, at Stankelbenene flyver i et saadant Antal, at de bemærkes overalt saavel i Markerne som i Husene. I Græsmarkerne kan man se de æglæggende Hunner i Tusindtal (S. Nørlund).

PROSPER BOVIEN.